

POKROK ZÁPADU.

Weekly Edition.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT OMAHA, NEBRASKA, AS SECOND CLASS MATTER

ROČNÍK XXIII. - ČÍSLO 43.

OMAHA, NEBRASKA, VE STŘEDU 6. ÚNORA 1895.

Předplatná za Pokrok Západu \$2.00 na rok
Předpl. za Pokrok z Knihovnou Amer. \$3.00 na rok

Hrozné neštěstí na moři.

Parník Elbe severně-ním. L'oydu utonul

Přes 300 osob našlo hrob svůj ve vlnách.

POUZE 19 ZE 350 ZACHRÁNĚNO.

Okresní komisař Vevera z Clevelandu vyrazil životem.

Ve středu ráno dne 30. ledna před rozedněním utonul asi třicet mil od břehů holandských parník brémcký Elbe, který den před tím vyjel z Brém do New Yorku, máje na palubě asi 240 cestovatelů a přes sto lodníků. Utopil se následkem srážky a parníkem Crathie, plující z Rotterdamu do Aberdeen.

Bylo před rozedněním a panovala temnota, ač nebyla bouře přílišná. Strážník na stěžni náhle spozoroval na levo světla bližšího se parníku v bezprostřední blízkosti a než mohl směr Elbe změnit, nastala osudná srážka. Parník Crathie vrazil do boku Elbe plnou silou v místě blíže parostrojů a prorazil bok její veskrze ponořiv před její útroby. Po několika okamžicích po srážce setrvaly obě lodě v obapolném sevření, pak ale Crathie dala páru zpáteční a couvnouc vyprostila před svou z obrovského zřejšího otvoru, který v boku Elbe způsobila. Jakmile Crathie ucouvla, valily se ovšem mořské vlny nesmírným proudem do vnitru Elby a osud její i ubohých cestovatelů spečetěn. Po srážce dány ihned rozkazy k spuštění ochranných člunů a tři spuštěny, však pouze v jednom zachráněno se 19 osob, druhé dva převržené, pohrobcové ve vlnách ty, jenž zachráněni na nich hledali.

Srážka způsobila poměrně malé jen malé ořesení lodě vzhledem ku škodě způsobené. To vysvětluje se tím, že náraz byl přímo se strany do boku. Cestující ovšem nalezali se skoro všem v spánku a ne všichni vzbuzeni byli nárazem. Po srážce však následoval šumot do vnitř se derouc vody, jakož i křik těch kdož poznali nebezpečí v jakém se ocitli. Poměrně málo bylo těch, kteří mohli spásu svou hledati a to byli cestovatelé kajutaní, kdežto obyvatelé mezpalubí neměli ani času navrch se dostat. Od srážky obou lodí až do potopení se Elbe neuplynulo ani 20 minut a nebylo tudíž času spustiti více než dvě neb tři lodě ochranné, z nichž jedna se zachránila; však než ostatní naplněny, sevřely se vody nad osudnou lodí, nesouce ku hrobu mořskému ubohé cestovatele a lodníky v jedné velké společné rakvi.

Ochranná loďka, v které zachránili se čtyři cestující a patnáct lodníků, zmítána byla vlnami až do jedenácté hodiny dopolední. Několik parníků objevo se na obzoru ale žádný z nich nevěstmal si znamenání jež z lodí dávány byly. Mezi tím moře zmítáno studeným větrem, který pronikal ubožákům až na kosti, neboť málo který z nich byl poněkud teplěji oblečen. Konečně k polední spátní byli z rybářské bárky Wildflower, která je zachránila a dopravila do Lowestoft, odkud první správa o neštěstí přišla.

Mezi zachráněnými jest krajan, okresní komisař z Clevelandu p. Jan Vevera. Týž vypráví následovně:

Uzun jsem kolem 2½ hod. ranní a když jsem se probudil a podíval na hodinky bylo 5½. Ticho přerušováno bylo jen hlomozem šroubu a tlumením vln na stěny lodě. Uzun jsem opět

as na 10 min. Probuzen byl jsem hrozným nárazem, že vyskočil jsem z postele, vyběhl na palubu, kde vše v největší panice se nalézalo. Lidé běhali jako blázní, mnozí polonasi. Zeptal jsem se jednoho z plavců co se stalo, ten ale chladně odpověděl že to nic není. Vzdor tomu seznal jsem, že něco hrozného státi se muselo a sběhl jsem proto dolu bych neteř svou zachránil. Chtěl jsem se dostat k její kabině, ale nepodařilo se mi to, ana chodba troskami úplně zatarasena byla. Když viděl jsem, že k ní nemohu, běžel jsem zpět do své kajuty, vzal na se nepromokavý kabát a dva záchranné pásy. Vyběhl jsem znovu na palubu, kdež patrně bylo již, že loď každým okamžikem potopiti se musí. Ptal jsem se, smím-li sednouti do záchranného člunu, bylo mi ale řečeno, bych se držel stranou, poněvadž ženy a děti jsou přednější. Viděl jsem, že zápas o místa v záchranných člunech byl tak zoufalý, že pozbyl jsem naděje do některého se dostat a proto jsem čekal. Leč záhy i mužů kolem mne zmocnila se zoufalost a mnozí snažili se záchranné pásy se mne strhnouti, na štěstí ale podařilo se mi ubrániti se. Mezi tím mnozí z mužů domohli se míst ve člunech a já seznal jsem, že též musím se pokusit, nemám-li zahynout. Sskočil jsem z pažení do člunu právě v okamžiku, když tento od tonoucí lodě odrážel a právě když člun vysokou vlnou vyneseno byl, poštětlo se mi zachytili se ho pevně. Jeden z těch, kdož v člunu se již nalézali, chtěl mne zpět sraziti, než já držel jsem se soufale a hlavou projela mi myšlénka, mám-li zahynouti, musí muž ten zahynouti se mnou. Zdá se, že uhořel mé myšlénky když uctil má paže a nechal mi místo v lodici zaujmouti. V několika okamžicích na to zmizela Elbe pod hladinou a my, po nějaké době zachráněni rybářskou lodí, když již již člun náš více jak do poloviny vodou naplněn byl.

Jiný ze zachráněných jest Carl Hoffman z Grand Island, Neb., jehož manželka a syn však utonuli. Hoffman vypráví o udalosti následovně: "Opustili jsme Bremerhaven v úterý odpoledne o třetí hodině. Měli jsme kabínu druhé třídy, která nalezala se pouze jen šest střešic od místa v boku, v který přišla Crathie se zaryla. Moje manželka, dítě i já spali jsme, když náhle jsem byl probuzen 5:20 ráno jak jsem myslel jsem zvoněním zvonu, který svolává cestující k jídlu. Shledav že jest posud tma, vyskočil jsem z lůžka, ale neslyšel jsem v prvním okamžiku nic, co bylo by mne potrášilo. Šel jsem zpět k lůžku a v tom slyšel jsem cupot a křik. Přišel jsem k náhledu, že stalo se něco zlého a chopiv něco šatstva, probudil jsem manželku a dítě, kteréž se rychle oblékaly a vyběhli jsme pak všichni chodbou spolu s jinými na palubu. Když jsem přišel nahoru, tedy jsem byl sražen dolu se schodů, však nohou zachytil jsem v háku a zachránil se před ušlapáním. Voda se mezi tím hrnula do parníku velkým proudem. Bylo velmi temno, vše obloha byla jasná a moře bylo velmi zvlněno. Dvě lodky záchranné byly spuštěny. Já chopil mého hochu a hodil ho do jedné z loděk a volaje na manželku, aby šla za mnou, vstoupil jsem též do lodky; v té chvíli bylo voláno, aby ženy a děti šly na druhou stranu lodě. Vpusťte své hodinky do mé ruky, opustila mne manželka a hoch byl též vzat z lodky, v kteréž jsem seděl. Viděl jsem, že jedna loďka se převrhla. Snažili

jeme se zachrániti tonoucí ve vodě, ale všichni zmizeli až na jednu, Annu Boeckerovou. Naše loďka pak odrazila. Viděli jsme mnoho lodí, ale žádná nás nepozorovala. Používali jsme plachty a košile k dávání znamení, ale lodě kolem plující si jich nevěstimaly, až konečně spozorovány jsme byly rybářskou lodí Wildflower. Po srážce vypalovány byly rakety z parníku, ale žádná pomoc nepřicházela. Myslím, že jest nemožným, že by se i jiné zachránili, neboť loď potopila se skoro ihned když jsme odrazili. Nemyslím, že cestující v mezpalubí věděli co o srážce, neboť jí neopřisoben příliš velký hluk. Po pět hodin vystaveni jsme byli značnému vlnobiti a kruté studenému větru a lodice stále vodí nabírala."

NOVÉ ZPRÁVY DOMACÍ.

Kronika udalostí.

Z bláta do louže.

V Denver sesazen před několika týdny kongregační pastor M. Reed, an v jednom z kázání svých "opovážil" se popřáti božství Kristovo a místo toho předatavoval jej co nejjednějšího reformátora v dějinách lidstva a co takového co "anarchistu" označiti si jej dovolil. Na místo jeho povolán byl rev. Coyle, jak se ale podobá, pomohly si tím ovečky z bláta do louže. V prvním kázání svém postavil se totiž Coyle na totéž stanovisko co jeho předchůdce, ba šel ještě dále — nazval totiž Krista obranarchistou, jemuž dosud žádný z opravců nynějších poměrů vyrovnati se nedovedl. Následkem prohlášení tohoto budou prý učiněny nyní kroky, aby Coyle předchůdce svého následoval.

Debs před soudem.

V pondělí započato v Chicagu před spolkovým soudcem Grosscupem s přelíčením obžaloby, proti předsedovi unie zřízenců železničnických, Debsovi, a 34 soudruhům téhož vznešené a sice prvním z 87 svědků, jež státní návladní pro obžalobu si povolal, byl Wallace Rice, spravodaj časopisu Chicago Herald, kterýž pod záměnkami falešnými za členu unie se vetřel a všeho, čeho se tam dozvěděl, nyní proti unii použití hleděl. Z výsledku jeho vzdor všemožné námaze návladního spolkového nedostáno však ničeho, co by bývalo obžalobu pro spiknutí vneseno, opodstatňovalo. Dalším svědkem byl John Penda, zřízenc dráhy rock-islandské, jehožto svědectvím hleděla obžaloba dokázati, že unie snažila se zastaviti všech vlaků vůbec, tak že nezbytně v tom i vlaky poštovní zahrnuti byti musely. Proti otázce, v tomto směru účelem, podány však obhajobou námitky a soudcem vzato to v úvahu a zasedání na úterý odročeno. V úterý oznáměno soudcem rozhodnutí a sice svědectví ono připsáno. — Soudce Grosscup prohlásil, že svědectvím tím dokázáno býti má, že obžalovaní spikli se za účelem zastavení jízd všech vlaků, čimž přirozeně i jízda vlaků poštovních zastavena byti musela, jinými slovy, že když dokázáno jim bude spiknutí větš, rozsáhlejší, že toto přirozeně v sobě i spiknutí menší zahrnovati musí. Výsledkem úterňm a středečným nepřivědění něčeho nového na světlo a většina času strávena čtením porotě telegramů, jež Debsem v čase stávky zroselány byly.

Zásoba zlata se tenčí.

Dle zpráv, v úterý z Washingtonu došlých, vytaženo bylo dne toho

Williams & Pivonka, komisionáři se živým dobyt看em.

Tato firma má nejlepší ručitele a nejspolehlivější prodavače v jatkách. Proto žádáme farmery, by na nás dobytek ku prodeji zaslali.

Za všecko se ručí.

WILLIAMS & PIVONKA,

1666m

Office: 117 Exchange Bldg., So. Omaha, Neb

z pokladny národní za \$3,975,000 zlata, takže všeho vřady v pokladně a v podpokladnách zlata za \$51,773,173 zbývalo, což jest o \$416,327 méně, než kdykoliv v pokladně národní se nalézalo.

Šidli farmery.

Darebák jménem G. H. Pratt okřidil v okolí Sioux City, Ia., více nežli 20 rolnků o \$50 až \$2000 schytralým způsobem. Nakoupil dobytek a svěřil jej rolníkům, aby mu ho krmili jistou dobu za \$4.50 sto liber. Vzal ale naň mortgage od každého rolníka a nechal si vystavěti noty od nich v ceně dobytka toho, pak noty prodal třetím osobám, které soudně je vymáhaly a majíce je kryty mortgagem, zabavily dobytek a tak byl každý z rolníků připraven o všechno, co na krmění dobytka toho věnoval, mimo čehož pak ještě přišel o svůj čas a k tomu ke všemu ještě soudní útraty krýti musel.

Chťi stárkovat.

Strojníci železniční, zaměstnaní na dráhách v Californii, Arizoně, Oregonu a Nevadě nejsou s dosavadním platem a dobou pracovní spokojeni a proto chystají se ku stávce, kterouž by společnosti ku povolení požadovaných výhod přinuceny byly. Předsedou bratrstva dotyčného, Arthurem, dáno bylo jednotlivým člům unie k odhlásování, zda všeobecná stávka nařizena býti má a na výsledku hlasování tohoto nařizení stávky záležití bude. Dle stanov bratrstva smí totiž všeobecná stávka jen tenkrát nařizena býti, když nejméně dvě třetiny veškerého členstva pro to prohlásí.

Šílená rodina.

Do blázince v St. Joseph, Mo., poslána byla tento týden celá rodina Holzclauova, sestávající z otce, matky a sedmi dětí. Nejposlednějším členem rodiny do blázince dopraveným byla 18letá jeho dcera. Pro otce, matku a ostatní děti není žádné naděje na uzdravení. Před sedmi lety byl nejmenší syn pokoušen od psa a byl léčen na pomínavlost. Pozdravil se sice po dlouhé nemoci své, ale přišel o rozum a byl dán do blázince. Za rok na to počalo se bláznění jevití na druhých dvou dětech, pak na matce, pak na ženatém synu, a jeden po druhém byl do blázince odveden. Otec zbálzil se ze zármutku, jaký mu to působilo a konečně i nejstarší dcera, poslední z rodiny na svobodě, která byla učitelkou, počala šílet a musela za rodičemi. Dvě děti byly nedávno propuštěny jako uzdravené, ale přišlo to na ně znovu a byly tam zase poslány.

O zavodňování v Kansas

vylovil se nový guvernér kansas-ský, E. N. Morrill, následovně: "Otázka umělého zavodňování má pro obyvatelstvo našeho státu význam co nejméně. Skoro v celé polovině státu jest obdělávání půdy následkem nepatrného deště nejisté a nevyžnosné; tisíce akrů nejlepších pozemků jsou, nepřiblížeje k jejich používání k účelům pastevským, skoro bezcenné. Dostatečné zavlažování, prováděné v příhodnou dobu, mohlo by při nejmenším cenu 20 milionů akrů, jež nyní mají cenu 2½ dol. po akru, zvýšiti na \$25 a tak i zvýšiti jmění státu o 400 mil. dol., a zároveň by dotýčné kraje mohly býti proměněny v zahrady naší země. Bylo by záhadno v jistých mezích povolovati veřejné peníze, jež by byly vydávány pod dozorem státní hospodářské úřadovny aneb rolnické školy. Vydání rozumných a spravedlivých zákonů o kontrole vodních zásob našich řek jest žádoucí, ale po mém náhledu musí hlavní dodávka vody opatřena býti z podzemních pramenů pomocí čerpadel. Poněvadž každý, kdo má farmu, také má podzemní vodu, není zapotřebí žádných zákonů, aby mu bylo pomáháno při rozvoji jeho farmy. Mohou však býti založeny pokusné stanice a soustavné prozkoumávání oně části státu snad může otevřítí nové cesty pro zužitkování dosavadních zásob vody."

Zase o jednoho anarcistu více.

Rev. J. A. Wilson kázal poslední neděle v brooklynském metodistickém kostele mezi jiným následovně: "Dělníci dopustili se té veliké chyby ve stávce nynější, že pustili se v boj s mocnějšími a bohatšími, kteří nejen berou pravidelné své sluzné, ale i dividendy ještě. Kdyby se s dělníky nakládalo tak, jako s těmito, byly by přestaly nepokoje dělnické už dávno. Každá zbrojnice v městě jest ohrožována svobodou dělníků a měla by býti rozbourána. Jsouť postaveny jen na ochranu pro kapitál a vyděračné společnosti. Povím vám, jak rozluštění tyto dvě veliké otázky. Zbojte zbrojnice a postavte na nich desťpatrové nájemné domy s elevatory a vším pohodlím pro dělníky, aby tu mohli zůstávati slušně a zdravě. Zbrojnice všechny musí býti srovnány se zemí. Lid povstane ve své moci a zničí je svými hlasovacími listky. Smějte se mi, že mluvím zpozdíle, a že to není možné. Dokážeme toho. Učijme z toho městskou otázku, jež rozhodována bude při osudí volebním a uvidíte, že toho dokážeme."

Spelts, Hitchcock & Olney,

206 Exchange Building, 2hé poschodí,

Union Stock Yards, So. Omaha, Neb.,

Komisionáři ku prodeji živého dobytka.

LEW SPELTS,

HUGH HITCHCOCK,

D. B. OLNEY,

C. A. CALDWELL, kastř.

H-T166m